

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครศรีธรรมราช

นครศรีธรรมราช

" เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ
ชินฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่องถมสามกษัตริย์
มากวัฒนากสิลป์ ครบสิ้นกัญญา "

เมืองประวัติศาสตร์

เมืองประวัติศาสตร์ หมายถึง นครศรีธรรมราชเป็นดินแดนที่มีการตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมาตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์และพัฒนาเป็นชุมชนขนาดใหญ่ขึ้นมาเป็นลำดับ ดังเห็นได้จากการขุดค้น ได้พบหลักฐานทางโบราณคดีทั้งเครื่องมือหินและกลองมโหระทึก โบราณสถานบ้านโมคลานและเขาคาซึ่งปรากฏร่องรอยอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ พบศิลาจารึกหุบเขาช่องคอยอายุพุทธศตวรรษที่ ๑๑ ที่มีข้อความบูชาพระศิวะ และจากศิลาจารึกวัดเสมาเมืองพ.ศ.๑๓๑๘แสดงให้เห็นว่านครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัย

ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ สมัยอาณาจักรตามพรลิงค์ ภายใต้การปกครองของพระเจ้าศรีธรรมมาโศกราช นครศรีธรรมราชเจริญสูงสุดมีอำนาจปกครองครอบคลุมหัวเมืองรายรอบถึงสิบสองเมืองเรียกว่าเมืองสิบสองนักษัตรนครศรีธรรมราช จึงเป็นรัฐใหญ่ศูนย์กลางการปกครองและศูนย์กลางการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

พระธาตุทองคำ

พระธาตุทองคำ หมายถึง พระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย พระบรมธาตุเจดีย์องค์นี้มีขนาดใหญ่ และสูงสง่ายิ่ง ส่วนปลียอดของพระบรมธาตุ มีแผ่นทองคำปิดประดับตกแต่ง มีน้ำหนักถึง ๘๐๐ ชั่ง เย็บร้อยรัดไว้ด้วยเส้นด้ายทองคำประดับอัญมณีมีค่านานาชนิด กลับบัวคว่ำบัวหงายที่รองรับปลียอดทองคำยังหุ้มไว้ด้วยแผ่นทองคำล้ำค่า "ปลียอดทองคำ" ส่วนบนสุดจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้องค์พระบรมธาตุเจดีย์งามสง่ายิ่งขึ้น

ชินฉ่ำธรรมชาติ

ชินฉ่ำธรรมชาติ หมายถึง นครศรีธรรมราชมีทั้งลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขา และชายฝั่งทะเล จึงมีธรรมชาติที่สวยงามให้ชื่นชม ในอุทยานแห่งชาติเขาลว่ง ป่าไม้ยังคงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำมีน้ำตกอันงดงาม เช่น น้ำตกกรุงชิง น้ำตกในเขียว น้ำตกสี่ขีด มีถ้ำเขาวังทองที่มีก้อนหินลูกน้อยหน้า ชื่นชมธรรมชาติตลอดแนวชายทะเลมีทั้งหาดทรายขาว ป่าโกงกาง เกาะ อ่าว แหลม และแก่งหิน มีชายหาดที่สวยงาม เช่น หาดหินงาม และหาดในเพลา

แร่ธาตุอุดม

แร่ธาตุอุดม หมายถึง นครศรีธรรมราชอุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุชนิดต่าง ๆ มีทั้งยิปซัมซึ่งเป็นแร่ที่มีมูลค่ามากที่สุด ในนครศรีธรรมราช พบมากในอำเภอทุ่งใหญ่และฉวาง แหล่งแร่ดีบุกพบในหลายอำเภอใช้ประโยชน์ในการทำภาชนะบรรจุอาหาร สีทาบ้าน ทำแก้วเนื้อทึบ แร่พลูมพบบริเวณเดียวกับแร่ดีบุก ใช้ทำไส้หลอดไฟฟ้า นอกจากนี้ยังมีแร่อื่น ๆ อีก เช่น พลวง แบไรต์ ดินขาว เหล็ก บอลเคลย์

เครื่องถม

เครื่องถม หมายถึง เครื่องถมของนครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงมาตั้งแต่สมัยอยุธยาเครื่องราชูปโภคทั้งหลายล้วนแต่เป็นเครื่องถมจากนครศรีธรรมราช ถมนครมีทั้งถมเงินและถมทองประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทชิ้นน้ำพานรอง กรอบรูป ถาด ตลับแป้ง ตลับบุหรี กระเป๋าสตรี เข็มกลัดกำไล และอื่น ๆ สามกษัตริย์ หมายถึง สายสร้อยสามกษัตริย์ ประกอบด้วยทอง นาค และเงิน จัดเป็นเครื่องประดับที่เป็นเอกลักษณ์ของนครศรีธรรมราช

มากวัด มากศิลป์

มากวัด หมายถึง นครศรีธรรมราชมีวัดมากกว่า ๖๐๐ วัด

มากศิลป์ หมายถึง ศิลปหัตถกรรมของนครศรีธรรมราชมีมากกว่าจังหวัดอื่นในภาคใต้ มีทั้งแกะสลักไม้ แกะหนัง จักสานย่านลิเภา สานพัดใบพ้อ สานเสื่อกระจูด ทำเครื่องปั้นดินเผา เครื่องถมเงินและถมทองและเครื่องประดับเงิน

ครบสิ้นกุ่มปู

ครบสิ้นกุ่มปู หมายถึง นครศรีธรรมราชอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำ อาหารการกินของนครศรีธรรมราชจึงมีทุกฤดูกาล มีทั้งทำนาข้าว สวนผลไม้ อาหารทะเลสดทุกชนิด

ประวัติความเป็นมา “จังหวัดนครศรีธรรมราช”

นครศรีธรรมราช เป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และศาสนามากที่สุดเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมาไม่น้อยกว่า ๑๘๐๐ ปีมาแล้ว หลักฐานทางโบราณคดี และหลักฐานทางเอกสารที่ปรากฏในขณะนี้ ยืนยันได้ว่านครศรีธรรมราช มีกำเนิดมาแล้วตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๗ เป็นอย่างน้อย

จาก ประวัติศาสตร์อันยาวนานแห่งนครศรีธรรมราช สามารถประมวลได้ว่า "นครศรีธรรมราช" ได้ปรากฏชื่อในที่ต่างๆ หลายชื่อตามความรู้ความเข้าใจที่สืบทอด กันมา และสำเนียงภาษาของชนชาติต่าง ๆ ที่เคยเดินทางผ่านในระยะเวลาที่ต่างกัน เช่น ตามพลงคม ตามพลงคัม มัทธาพลงคม ตามพลงเคศวร โยสิง โพลิง เชียะโ้ว โลแค็ก (Locae) สิริธรรมนคร ศรีธรรมราช ลิกอร์ (Ligor) ละคอน คิวตุดอน สุวรรณปุระ ปาฏลีบุตร (Pataliputra) และเมืองนคร เป็นต้น

คำว่า "นครศรีธรรมราช" น่าจะมาจากสร้อยพระนามของปฐมกษัตริย์ผู้ครองนครศรีธรรมราช คือพระเจ้าศรีธรรมโศกราช คำนี้แปลความได้ว่า "นครอันงานสง่าแห่ง พระราชาผู้ทรงธรรม" และธรรมของราชาแห่งนครนี้ก็คือ ธรรมแห่งพระพุทธศาสนา

ถ้าจะลำดับความเป็นมาของนครศรีธรรมราช จากหลักฐานโบราณคดี และประวัติศาสตร์ที่สืบค้นได้ในขณะนี้ พบว่ามีภูมิหลังอันยาวนานนับตั้งแต่ยุคหินกลางในราว ๘,๓๕๐-๑๑,๐๐๐ ปีที่แล้วมา จากหลักฐานมีการพบเครื่องหินที่มีตัวขวานยาวใหญ่ (บางคนเรียกว่าระนาดหิน) ที่อำเภอท่าศาลา ในยุคโลหะได้พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ กลองมโหระทึกสำริด ๒ ใบ ที่บ้านเกตุกาย ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง และที่คลองคุดด้วน อำเภอฉวาง

นอกจากนี้ ในบริเวณพื้นที่อำเภอสิชลปัจจุบัน ยังมีร่องรอยโบราณสถาน และโบราณวัตถุเกี่ยวเนื่องในศาสนาพราหมณ์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดในนครศรีธรรมราช เช่น พระพุทธรูปสำริด ศิลปะแบบอมราวดีของอินเดีย และเศียรพระพุทธรูปศิลปะแบบคุปตะอินเดีย เป็นต้น จากหลักฐานเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ในช่วงนั้นนครศรีธรรมราชได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมมาจากอินเดียอย่างมากมาย ทั้งในด้านศาสนา ความเชื่อ อักษร ภาษา ประเพณี และการปกครอง จนกลายเป็นพื้นฐานวัฒนธรรม นครศรีธรรมราชมาถึงปัจจุบันนี้

พุทธศตวรรษที่ ๑๗-๑๙ เป็นช่วงที่นครศรีธรรมราชมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุด ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ศรีธรรมโศกราช ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองน่าจะ เนื่องมาจากการเป็นสถานีการค้าสำคัญของคาบสมุทรไทยเป็นจุดพักถ่าย ซื้อสินค้าระหว่างตะวันออกกับตะวันตกที่ดีที่สุดในเวลานั้น ประกอบกับบริเวณหาดทรายแก้วอันเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธองค์ความศรัทธาและความเลื่อมใสในบวรพุทธศาสนา จึงเป็นปัจจัยชักนำให้ผู้คนจากทุกสารทิศในภาคใต้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในนครศรีธรรมราชอย่างหนาแน่นในราว พ.ศ. ๑๗๐๐ เศษ ราชวงศ์ศรีธรรมโศกราชก็สามารถจัดการปกครองหัวเมืองรายรอบได้สำเร็จถึง ๑๒ เมือง เรียกว่า “เมืองสิบสองนักษัตร” คือ

๑. เมืองสายบุรี	ตราหนู	๒. เมืองปัตตานี	ตราวัว
๓. เมืองกลันตัน	ตราเสือ	๔. เมืองปาหัง	ตรากระต่าย
๕. เมืองไทรบุรี	ตรางูใหญ่	๖. เมืองพัทลุง	ตรางูเล็ก
๗. เมืองตรัง	ตราม้า	๘. เมืองชุมพร	ตราแพะ
๙. เมืองบันทายสมอ (กระบี่)	ตราลิง	๑๐. เมืองสระอุเลา (สงขลา)	ตราไก่
๑๑. เมืองตะกั่วป่า ถลาง	ตราหมา	๑๒. เมืองกระบี่บุรี	ตราหมู

จากหลักฐานตำนานเมืองนครศรีธรรมราช ตำนานพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ตลอดถึงวรรณกรรมเรื่องพระนิพนธ์ทุกสำนวน ต่างยืนยันให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความรุ่งเรืองไพศาลของนครศรีธรรมราช ในยุคดังกล่าวและสามารถควบคุมหัวเมืองอื่น ๆ ได้ทั่วถึงคาบสมุทร มีแสนยานุภาพเกรียงไกรถึงขนาดกรีธาทัพไปตีลังกาถึงสองครั้ง

เหนือสิ่งอื่นใดราชวงศ์ศรีธรรมมาโคกราช ได้สถาปนาพระพุทธศาสนา ลัทธิลังกาวงศ์ ขึ้นอย่างมั่นคงในนครศรีธรรมราช มีการบูรณะพระเจดีย์เดิมให้เป็นทรงระฆังคว่ำอันเป็นศิลปะลังกา จนนครศรีธรรมราชกลายเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม เป็นเมืองแม่แห่งวัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไปยังหัวเมืองอื่น ๆ รวมทั้งสุโขทัยซึ่งในเวลานั้นเพิ่งเริ่มก่อตัวขึ้นเป็นราชธานีทางภาคเหนือตอนล่างใหม่ ๆ

ในช่วงแรกของการตั้งกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี คือ สมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้แต่งตั้งอุปราช (พัฒน์) บุตรชายของพระเจ้าานครศรีธรรมราช (หนู) ขึ้นเป็น “เจ้าพระยานครศรีธรรมราช” เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัฒน์) รับราชการมาจนถึงปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๒ จึงได้กราบทูลลาออกจากตำแหน่งด้วยเห็นว่า ชราภาพมากแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงได้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระบริรักษ์ ภูเบศร ผู้ช่วยราชการเมืองนครศรีธรรมราชเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ต่อมากระทำความดีความชอบในราชการ จนได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพระยานครศรีธรรมราช คนทั่วไปรู้จักในนาม “เจ้าพระยานครน้อย”

เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ตามหลักฐานทางราชการ กล่าวว่า เป็นบุตรเจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัฒน์) แต่คนทั่วไปทราบกันว่าเป็นโอรสพระเจ้ากรุงธนบุรี

เจ้าพระยานครศรีธรรมราชผู้นี้ มีความสามารถ ได้ปราบปรามหัวเมืองมลายู ได้สงบราบคาบเป็นนักการทูตที่สำคัญคนหนึ่ง โดยเฉพาะการเจรจากับอังกฤษในสมัยรัชกาลที่ ๒-๓ ได้ทำให้เมืองนครศรีธรรมราชมีอิทธิพลต่อหัวเมืองมลายูเป็นที่น่านับถือยำเกรงแก่บริษัทอังกฤษซึ่งกำลังแผ่อิทธิพลทางการค้าขายและการเมืองในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ยังเป็นผู้มีฝีมือในทางช่างหลายอย่าง เช่น ฝีมือในการต่อเรือจนได้รับสมญาว่าเป็น “นาวิสถาปนิก” และในสมัยรัชกาลที่ ๔ เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ก็ได้ถวายพระแท่นถมตะทอง และพระราชนิพนธ์อีกด้วย

ภายหลังที่เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ถึงแก่อสัญกรรม เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชคนถัดมา คือ เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อยกลาง) ผู้บุตรไม่เข้มแข็งเท่าที่ควรเป็นเหตุให้หัวเมืองกระด้างกระเดื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแก้ไขจัดการปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้ โดยให้มีการปกครองเป็นมณฑลนครศรีธรรมราชจึงเป็นมณฑลหนึ่งของประเทศไทย โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาสุโขมนัวินิต (ปั้นสุขุม) เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช ในพ.ศ. ๒๔๓๙

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการแผ่นดินด้านการปกครองหัวเมืองอีกครั้งหนึ่งในรัชกาลนี้ โปรดฯ ให้มีการแต่งตั้งตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้ขึ้น เพื่อปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้ทั้งหมดในการนี้ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ดำรงตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้

จนกระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงได้ยุบมณฑลนครศรีธรรมราชลงเป็นจังหวัดหนึ่งของราชอาณาจักรไทย และดำรงฐานะดังกล่าวเรื่อยมาจนปัจจุบัน

ด้วยเหตุที่นครศรีธรรมราชมี ประวัติอันยาวนานมาก ก่อนกรุงสุโขทัย ซึ่งถือว่าเป็นราชธานีแรกของไทยมีความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์มาก่อนศิลปวัฒนธรรม เช่น ประติมากรรม สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ช่างฝีมือพื้นบ้าน การละเล่น และ ขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจึงมีมาก ซึ่งชาวเมืองยังยึดถือปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน นครศรีธรรมราชจึงมีอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติบ้านเมืองมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช”

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร			รวมทั้งจังหวัด/ อำเภอ	จำนวนบ้าน	จำนวนบ้าน ทั้งจังหวัด
	ชาย	หญิง	รวม			
จังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๗๐,๙๙๗	๗๘๖,๔๘๕	๑,๕๕๗,๔๘๒	๑,๕๕๗,๔๘๒	๕๕๗,๗๑๑	๕๕๗,๗๑๑
๑. อำเภอเมือง	๗๖,๙๙๕	๗๘,๐๙๑	๑๕๕,๐๘๖	๒๗๑,๘๔๘	๕๗,๕๕๐	๑๐๖,๙๖๙
เทศบาลนครนครศรีธรรมราช	๔๙,๔๖๐	๕๔,๘๙๔	๑๐๔,๓๕๔		๔๕,๕๘๕	
เทศบาลตำบลท่าแพ	๒,๐๔๓	๒,๑๖๖	๔,๒๐๙		๑,๒๖๔	
เทศบาลตำบลปากนคร	๓,๑๗๘	๓,๑๔๓	๖,๓๒๑		๑,๙๒๘	
เทศบาลตำบลบางจาก	๙๐๑	๙๗๗	๑,๘๗๘		๖๑๒	
๒. อำเภอพรหมคีรี	๑๓,๔๗๖	๑๓,๘๕๖	๒๗,๓๓๒	๓๗,๕๓๐	๘,๕๕๘	๑๒,๑๐๐
เทศบาลตำบลทอนหงส์	๑,๖๘๗	๑,๖๗๖	๓,๓๖๓		๙๘๖	
เทศบาลตำบลพรหมโลก	๓,๓๕๒	๓,๔๘๓	๖,๘๓๕		๒,๕๕๖	
๓. อำเภอลานสกา	๑๙,๐๘๖	๒๐,๐๒๐	๓๙,๑๐๖	๔๐,๙๕๒	๑๓,๘๓๑	๑๔,๗๘๓
เทศบาลตำบลลานสกา	๙๑๔	๙๓๒	๑,๘๔๖		๙๕๒	
๔. อำเภอฉวาง	๒๖,๕๔๖	๒๘,๐๖๓	๕๔,๖๐๙	๖๗,๑๖๐	๑๘,๗๔๒	๒๕,๑๓๘
เทศบาลตำบลฉวาง	๑,๒๙๒	๑,๓๑๘	๒,๖๑๐		๑,๒๗๐	
เทศบาลตำบลไม้เรียง	๑,๒๑๘	๑,๒๖๖	๒,๔๘๔		๑,๒๒๘	
เทศบาลตำบลจันดี	๓,๕๗๐	๓,๘๘๗	๗,๔๕๗		๓,๘๘๘	
๕. อำเภอพิปูน	๘,๙๙๘	๙,๒๕๑	๑๘,๒๔๙	๒๙,๒๑๖	๗,๐๐๖	๑๑,๓๘๖
เทศบาลตำบลพิปูน	๑,๓๔๘	๑,๔๔๓	๒,๗๙๑		๑,๐๙๓	
เทศบาลตำบลเขาพระ	๔,๐๕๘	๔,๑๑๘	๘,๑๗๖		๓,๒๘๗	
๖. อำเภอเชียรใหญ่	๒๐,๘๕๖	๒๐,๗๑๑	๔๑,๕๖๗	๔๓,๓๑๘	๑๓,๗๙๑	๑๔,๕๑๒
เทศบาลตำบลเชียรใหญ่	๘๗๘	๘๗๓	๑,๗๕๑		๗๒๑	
๗. อำเภอชะอวด	๔๑,๒๒๖	๔๑,๖๘๙	๘๒,๙๑๕	๘๖,๖๖๔	๒๘,๗๓๒	๓๐,๓๗๙
เทศบาลตำบลชะอวด	๑,๗๒๖	๒,๐๒๓	๓,๗๔๙		๑,๖๔๗	
๘. อำเภอท่าศาลา	๕๕,๖๓๘	๕๕,๗๗๙	๑๑๑,๔๑๗	๑๑๓,๓๙๗	๓๓,๗๔๓	๓๕,๔๒๖
เทศบาลตำบลท่าศาลา	๑,๓๙๘	๑,๕๘๒	๒,๙๘๐		๑,๖๘๓	
๙. อำเภอทุ่งสง	๕๙,๔๕๗	๕๗,๒๑๕	๑๑๖,๖๗๒	๑๖๑,๓๕๖	๔๕,๓๐๔	๖๒,๓๙๙
เทศบาลตำบลที่วัง	๗,๐๒๙	๖,๙๓๓	๑๓,๙๖๒		๖,๐๔๕	
เทศบาลเมืองทุ่งสง	๑๔,๒๓๗	๑๖,๔๘๕	๓๐,๗๒๒		๑๑,๐๕๐	
๑๐. อำเภอนาบอน	๑๒,๐๓๔	๑๒,๒๘๘	๒๔,๓๒๒	๒๖,๘๑๔	๘,๑๙๘	๙,๓๐๘
เทศบาลตำบลนาบอน	๑,๒๒๓	๑,๒๖๙	๒,๔๙๒		๑,๑๑๐	

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร			รวมทั้งจังหวัด/ อำเภอ	จำนวนบ้าน	จำนวนบ้าน ทั้งจังหวัด
	ชาย	หญิง	รวม			
๑๑. อำเภอทุ่งใหญ่ เทศบาลตำบลท่ายาง	๓๔,๕๔๗ ๒,๕๑๒	๓๔,๙๒๖ ๒,๗๐๖	๖๙,๔๗๓ ๕,๒๑๘	๗๔,๖๙๑	๒๓,๓๐๓ ๒,๙๗๕	๒๖,๒๗๘
๑๒. อำเภอปากพนัง เทศบาลตำบลปากพนัง	๔๐,๐๑๙ ๙,๘๖๒	๓๙,๓๓๙ ๑๐,๐๘๑	๗๙,๓๕๘ ๑๙,๙๔๓	๙๙,๓๐๑	๒๔,๘๓๐ ๗,๖๘๘	๓๒,๕๑๘
๑๓. อำเภอร่อนพิบูลย์ เทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ เทศบาลตำบลหินตก เทศบาลเขาชุมทอง	๓๐,๖๑๗ ๓,๗๖๓ ๔,๒๙๓ ๒,๑๗๙	๓๐,๗๑๖ ๔,๑๒๖ ๔,๒๖๓ ๒,๒๙๘	๖๑,๓๓๓ ๗,๘๘๙ ๘,๕๕๖ ๔,๔๗๗	๘๒,๒๕๕	๑๙,๑๔๒ ๓,๑๓๒ ๒,๘๐๓ ๑,๒๙๐	๒๖,๓๖๗
๑๔. อำเภอสิชล เทศบาลตำบลสิชล	๔๐,๖๐๙ ๓,๔๒๘	๔๑,๑๘๖ ๓,๖๖๑	๘๑,๗๙๕ ๗,๐๘๙	๘๘,๘๘๔	๒๗,๒๓๐ ๓,๗๓๑	๓๐,๙๖๑
๑๕. อำเภอขนอม เทศบาลตำบลท้องเนียน เทศบาลตำบลขนอม	๑๐,๑๓๙ ๒,๗๙๑ ๒,๑๙๓	๑๐,๒๖๔ ๒,๘๐๑ ๒,๒๕๘	๒๐,๔๐๓ ๕,๕๙๒ ๔,๔๕๑	๓๐,๔๔๖	๘,๙๓๓ ๓,๑๒๕ ๒,๓๔๔	๑๔,๔๐๒
๑๖. อำเภอหัวไทร เทศบาลตำบลเกาะเพชร เทศบาลตำบลหัวไทร เทศบาลตำบลหน้าสตน	๒๓,๓๙๖ ๓,๔๘๕ ๒,๑๕๒ ๔,๑๙๑	๒๓,๓๘๐ ๓,๔๑๖ ๒,๒๔๖ ๔,๒๒๐	๔๖,๗๗๖ ๖,๙๐๑ ๔,๓๙๘ ๘,๔๑๑	๖๖,๔๘๖	๑๖,๙๕๘ ๒,๐๕๑ ๑,๗๗๑ ๒,๘๓๕	๒๓,๖๑๕
๑๗. อำเภอบางขัน	๒๓,๘๓๒	๒๓,๓๘๙	๔๗,๒๒๑	๔๗,๒๒๑	๑๕,๙๘๙	๑๕,๙๘๙
๑๘. อำเภอฉ่ำพรรณรา	๙,๕๖๙	๙,๖๗๗	๑๙,๒๔๖	๑๙,๒๔๖	๗,๑๔๕	๗,๑๔๕
๑๙. อำเภอจุฬาภรณ์	๑๕,๖๒๓	๑๖,๑๒๐	๓๑,๗๔๓	๓๑,๗๔๓	๑๐,๒๓๙	๑๐,๒๓๙
๒๐. อำเภอพระพรหม	๒๑,๗๐๘	๒๒,๑๙๘	๔๓,๙๐๖	๔๓,๙๐๖	๑๕,๓๙๖	๑๕,๓๙๖
๒๑. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ เทศบาลตำบลทางพูน	๑๑,๓๘๑ ๔,๔๔๐	๑๑,๔๗๙ ๔,๒๙๗	๒๒,๘๖๐ ๘,๗๓๗	๓๑,๕๙๗	๗,๖๑๐ ๒,๗๑๘	๑๐,๓๒๘
๒๒. อำเภอนบพิตำ	๑๖,๗๔๔	๑๖,๘๐๗	๓๓,๕๕๑	๓๓,๕๕๑	๑๑,๔๓๓	๑๑,๔๓๓
๒๓. อำเภอช้างกลาง	๑๔,๗๐๐	๑๕,๒๐๐	๒๙,๙๐๐	๒๙,๙๐๐	๑๐,๖๔๐	๑๐,๖๔๐

ที่มา : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๐)

แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

๑. การกำหนดตำแหน่งและทิศทางการพัฒนาจังหวัด

จากกรอบนโยบายและศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัด จังหวัดนครศรีธรรมราชจึงกำหนดตำแหน่งและทิศทางการพัฒนาจังหวัด โดยกำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดนครศรีธรรมราชว่า “นครแห่งอารยธรรม น่ายู่นาเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

(๑) วิสัยทัศน์ (Vision) “นครแห่งอารยธรรม น่ายู่นาเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน” โดยมีคำนิยามวิสัยทัศน์ ดังนี้

คำจากวิสัยทัศน์	หมายถึง
นครแห่งอารยธรรม	นครศรีธรรมราชเมืองที่มีความหลากหลายทางศาสนา พลเมืองอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร มีแหล่งบ่มเพาะบุคคลด้วยด้วยสถาบันการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และมีประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดอย่างยาวนาน
น่ายู่นาเที่ยว	เมืองที่ปลอดภัยจากอาชญากรรม ปลอดภัย ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ชุมชนเข้มแข็ง เป็นที่อยู่อาศัยชั้นดี และประชาชนมีความสุข มีสุขภาพอนามัยดี ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารสูง เป็นเมืองอาหารปลอดภัย เมืองสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เมืองพลังงานสะอาด เมืองที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เมืองที่มีระบบสาธารณสุขปก ครอบ ระบบคมนาคมที่เชื่อมโยงทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศอย่างครบวงจร ระบบโลจิสติกส์ได้มาตรฐาน ประชาชนมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี และเป็นคนมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เป็นเมืองแห่งท่องเที่ยวที่อบอุ่น
การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน	นครศรีธรรมราชมีฐานเศรษฐกิจเข้มแข็งจากภายในจังหวัด เป็นแหล่งการผลิตทางการเกษตรที่มีความสมดุลของระบบนิเวศ และสภาพแวดล้อม มุ่งเน้นการผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัย มีมาตรฐาน และเพิ่มมูลค่า ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และนำนวัตกรรมเทคโนโลยีอันทันสมัยมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เกษตรกร ประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีงาน อาชีพ รายได้ การบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในเรื่อง ดิน น้ำ และระบบชลประทาน รวมทั้งการจัดสรรที่ดินทำกิน เป็นเมืองที่เน้นการจัดการด้านการส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ ประมง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่ Smart Farmer การพัฒนาองค์กรเกษตรกร ให้เข้มแข็งการบริหารจัดการฟาร์มสู่ Smart Farm ระบบการวางแผนการผลิต เพื่อการสร้างมูลค่าผ่านการแปรรูป และการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ที่มีความยั่งยืนและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการแปรรูปเพิ่มคุณค่า มูลค่าสินค้าเกษตรสร้างผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจ และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านการเกษตรคู่ขนานภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจเติบโตจากการท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ นิเวศน์ป่าเขา และทางทะเล และการท่องเที่ยวทางพุทธศาสนา เศรษฐกิจจากฐานการค้า การลงทุน การบริการ และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เติบโต และแข่งขันได้

(๒) จุดยืนการพัฒนาของจังหวัด (Positioning) จากข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด และกำหนดทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ในภาพรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดจุดยืนการพัฒนาของจังหวัด ๓ ประเด็น ดังนี้

- ๑. เมืองสืบสานศิลปวัฒนธรรม สงบสุข น่าเที่ยว
- ๒. เมืองเกษตรนวัตกรรม และอุตสาหกรรมสีเขียว
- ๓. ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าของภาคใต้

(๓) เป้าประสงค์รวม (วัตถุประสงค์) (Objective)

- ๑. เพิ่มรายได้จากการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ยกระดับมาตรฐานคุณภาพ
- ๒. ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง
- ๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- ๔. ประชาชนยึดหลักธรรมะในการดำเนินชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

- ๑. การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒. การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมชาติ ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม
- ๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ๔. การพัฒนานคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็ง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน		เป้าหมายรายปี			
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๑. เพิ่มรายได้จากการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว โดยควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานคุณภาพ	๑.๑ รายได้จากผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรที่ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี	N/A	N/A	๕	๕	๕	๕
	๑.๒ รายได้จากการท่องเที่ยวเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี	N/A	N/A	๕	๕	๕	๕
	๑.๓ ร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ ๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
	๑.๔ จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานอินทรีย์ Organics ๒๔ แปลง/ฟาร์ม	๒๑	๒๑	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔
	๑.๕ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๕ ต่อปี	N/A	N/A	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน		เป้าหมายรายปี			
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๒. ศิลปวัฒนธรรม และ ประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง	๒.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีสืบสานอย่างต่อเนื่อง	ระดับ ๕	N/A	*ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕
๓. ทรียาการธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	๓.๑ ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	N/A	N/A	๒	๒	๒	๒
	๓.๒ ร้อยละของขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๓๐	N/A	N/A	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
	๓.๓ ร้อยละของการใช้พลังงานลดลง ร้อยละ ๓	N/A	N/A	๓	๓	๓	๓
๔. ประชาชนยึดหลักธรรมะในการดำเนินชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	๔.๑ ดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตและความสุขมวลรวมของประชาชนเพิ่มขึ้น ปีละ ๒๓ หมู่บ้าน	๑๓๘	N/A	๒๓	๒๓	๒๓	๒๓

* พิจารณาจากระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ปลูกฝังให้ประชาชนรักศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น โดยเน้นกิจกรรมการสืบสาน สืบทอด ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของทุกองค์กรอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วม

ระดับคะแนน ๑ จัดประชุมเพื่อรวบรวมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปวัฒนธรรม กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการด้านศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของตัวชี้วัดผลสำเร็จต่างๆ

ระดับคะแนน ๒ ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีได้ครบถ้วน ร้อยละ ๑๐๐

ระดับคะแนน ๓ มีรายงานสรุปผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม/โครงการจากหน่วยงานที่ดำเนินการได้ครบถ้วน

ระดับคะแนน ๔ สรุปประเมินผลสำเร็จในภาพรวมของแผนปฏิบัติการฯ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน พร้อมอภิปรายผล และปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในภาพรวม

ระดับคะแนน ๕ จัดประชุมสัมมนาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถกำหนดแนวทางการสร้างความยั่งยืนด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เพื่อเสนอผู้บริหารกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดต่อไป

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑

การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

๑.๑ เป็นเมืองเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ เกษตรนวัตกรรม ท่องเที่ยวเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๔ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน		เป้าหมายรายปี			
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๒.๑ เป็นเมืองเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ เกษตรนวัตกรรม ท่องเที่ยวเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ	๒.๑.๑ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ เกิดจากการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม/๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
	๒.๑.๒ ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่ ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม/ร้อยละ ๒๕	N/A	N/A	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๒.๑.๓ จำนวนแหล่งน้ำ ชุมชนที่เพิ่มขึ้น	๑๓	๑๐	๒๗	๑๓	๙	๙
	๒.๑.๔ ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของโครงสร้างพื้นฐานด้าน คมนาคมขนส่งได้รับการ ปรับปรุงและพัฒนา	๔	๔	๔	๔	๔	๔
	๒.๑.๕ ร้อยละของแปลง/ ฟาร์มที่ได้รับการเตรียม ความพร้อมและผ่านการ รับรองมาตรฐาน GAP/ร้อย ละ ๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
	๒.๑.๖ จำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับการเตรียมความ พร้อมสู่มาตรฐานอินทรีย์ Organics/๒๔ แปลง	๒๑	๒๑	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔
	๒.๑.๗ ร้อยละ ๕ ของสถาน ประกอบการที่ได้รับการ รับรองอุตสาหกรรมสี เขียว/ร้อยละ ๕	๕.๑๘	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๓.๒ พัฒนาระบบการท่องเที่ยวเกษตรที่ได้มาตรฐานบนปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรที่มีคุณภาพ
- ๓.๓ พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอดเป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๔ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้าในการผลิต การตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร
- ๓.๕ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและกระจายสินค้าทางการเกษตร
- ๓.๖ ส่งเสริมสถานประกอบการอุตสาหกรรมของจังหวัดให้พัฒนาระบบการผลิตที่มีมาตรฐานและเป็นอุตสาหกรรม นวัตกรรมสีเขียว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒
การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมาภิบาล ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
- ๑.๒ แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน
- ๑.๓ เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๔ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน		เป้าหมายรายปี			
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๒.๑ เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว	๒.๑.๑ ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๑๕	N/A	N/A	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
๒.๒ แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	๒.๒.๑ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน/๘ แห่ง	๓	N/A	๒	๒	๒	๒
๒.๓ เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	๒.๓.๑ จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ คน	๒๑๐	N/A	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐาน
- ๓.๒ พัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย เสริมสร้างโอกาสและศักยภาพการแข่งขัน ในตลาดการท่องเที่ยว
- ๓.๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการการและสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก ภายใต้ชื่อนครสองธรรม “ธรรมะและธรรมชาติ”
- ๓.๔ พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพบุคลากร แรงงานรองรับการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน เกิดความประทับใจแก่ผู้มาเยือน
- ๓.๕ พัฒนาชุมชนนิยมประเพณีและวิถีชีวิตชุมชนตามวิถีชาวนคร เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ สิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างยั่งยืน
- ๑.๒ การจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างประหยัด

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๔ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน		เป้าหมายรายปี			
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๒.๑ ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ สิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างยั่งยืน	๒.๑.๑ ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๒	N/A	N/A	๒	๒	๒	๒
	๒.๑.๒ ร้อยละของขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์/ร้อยละ ๓๐	N/A	N/A	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
	๒.๑.๓ จำนวนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติ/๔๐	๒๐	๒๕	๒๙	๓๒	๓๘	๔๐
๒.๒ การจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างประหยัด	๒.๒.๑ ร้อยละของการใช้พลังงานลดลง/ร้อยละ ๓	N/A	N/A	๓	๓	๓	๓
	๒.๒.๒ การใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น/๘๐ toe	N/A	N/A	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ พัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนรองรับการเกษตร การท่องเที่ยวและการพัฒนาจังหวัดโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
- ๓.๒ อนุรักษ์ ปกป้องกัน พื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เติบโตความสมบูรณ์ในระบบนิเวศพื้นที่ป่าเขา ลำน้ำหลักและนิเวศทางทะเลจังหวัด
- ๓.๓ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการจัดการภัยพิบัติ สาธารณภัยที่ยั่งยืน
- ๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน รมรณรงค์ และเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาสู่เมืองแห่งพลังงานทดแทนและการประหยัดพลังงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔

การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็ง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข
- ๑.๒ ประชาชนได้รับความมั่นคง ปลอดภัย เป็นธรรม
- ๑.๓ การศึกษามีคุณภาพ ทัดเทียมกับค่ามาตรฐานการศึกษา
- ๑.๔ ชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๔ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน		เป้าหมายรายปี			
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๒.๑ ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข	๒.๑.๑ ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์	๘๐	๘๐	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๒.๒ ประชาชนได้รับความมั่นคง ปลอดภัย เป็นธรรม	๒.๒.๑ อัตราการลดลงของคดีอาชญากรรมทุกประเภท	๘๐	๘๐	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๒.๓ การศึกษามีคุณภาพ ทัดเทียมกับค่ามาตรฐานการศึกษา	๒.๓.๑ ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.๓	N/A	N/A	๔๐	๔๕	๕๐	๕๕
	๒.๓.๒ ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนจังหวัดนครศรีธรรมราชสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานประเทศ	N/A	N/A	๙.๑	๙.๔	๙.๕	๙.๖
๒.๔ ชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๔.๑ ร้อยละของชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓๐	๓๕	๔๐	๔๕	๕๐	๕๕

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ พัฒนาคูณภาพการให้บริการทางสังคม และการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานของประชาชน อย่างทั่วถึงเป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๓.๒ ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้าและมีความสุข
- ๓.๓ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ เสริมความมั่นคง ปลอดภัย เป็นธรรมแก่ประชาชน ชุมชน สังคมเป็น “นครที่น่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง”
- ๓.๔ ยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ได้มาตรฐาน ให้เป็น “นครแห่งการเรียนรู้”
- ๓.๕ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง มั่งคั่ง ยั่งยืน สร้างงาน สร้างอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ๓.๖ พัฒนาระบบการจัดการวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปะ ภูมิปัญญาแผ่นดิน ให้มีความยั่งยืน สร้างคุณค่า
เพิ่มแก่จังหวัดและชุมชน
- ๓.๗ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน